

28 ianuarie – Ziua Europeană a Protecției Datelor

Protecția datelor cu caracter personal și Politica de confidențialitate a Bibliotecii Republicane Tehnico-Științifice

*Elena Lupu,
șef Secție Colecții Speciale BRTȘ*

Statele Membre ale Consiliului Europei celebrează în această zi aniversarea adoptării Convenției pentru protecția persoanelor referitor la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal (Strasbourg, 28.01.1981). Convenția 108 a fost, și rămâne singurul instrument internațional obligatoriu din punct de vedere juridic în domeniul protecției datelor. Prin Hotărîrea Parlamentului nr. 483-XIV din 2 iulie 1999 Republica Moldova a ratificat Convenția pentru protecția persoanelor referitor la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal. De asemenea, la 28 ianuarie 2014 este lansat „Manualul de drept european în domeniul protecției datelor cu caracter personal”, elaborat de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului în cooperare cu Agenția Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene.

În Republica Moldova, autoritatea responsabilă de control asupra corespunderii prelucrării datelor cu caracter personal cerințelor prezentei legi a fost desemnat Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal (CNPDCP). În acest sens, CNPDCP este o autoritate de supraveghere autonomă și independentă cu atribuțiile specifice oricărei instituții de control. Obiectivul Centrului este apărarea drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor fizice, în special a dreptului la viața privată în legătură cu prelucrarea și transmiterea datelor cu caracter personal. Un suport esențial pentru organizații privind asigurarea confidențialității, integrității și a disponibilității datelor cu caracter personal și a altor resurse informaționale sunt „Standardele internaționale de management al securității informației” .

Biblioteca Republicană Tehnico-Științifică (BRTȘ), în calitate de operator de date cu caracter personal, garantează respectarea drepturilor privind protecția datelor cu caracter personal a tuturor utilizatorilor prin Politică de Confidențialitate a Bibliotecii, aprobată la Consiliul științific INCE. Persoanele implicate în activitatea de administrare și prelucrare a informațiilor din sistemul de evidență „Evidența cititorilor” respectă procedura de acces la datele cu caracter personal.

Scopul prelucrării informațiilor cu caracter personal în sistemul de evidență al BRTȘ constă în asigurarea înregistrării informațiilor în Baza de date *Cititor* modulul *Înregistrare Cititor*.

În cadrul sistemului de evidență: *Evidența cititorilor* sunt prelucrate următoarele categorii de date cu caracter personal:

- numele, prenumele; IDNP; semnătura; numărul de telefon/fax; numărul de telefon mobil; adresa (domiciliului/reședinței); adresa e-mail; profesia și/sau locul de muncă.

Prelucrarea datelor cu caracter personal menționate este efectuată pentru realizarea următoarelor scopuri:

- înregistrarea utilizatorilor în Baza de date Cititor, Modulul „*Înregistrare Cititor*”;
- eliberarea *Permisului de intrare* în BRTȘ;

- completarea *Fișei cititorului* ce include nume, prenume, număr de telefon fix, număr de telefon mobil, adresa domiciliu, adresa e-mail, profesia, semnătura;
- anunțarea utilizatorilor prin mesaje e-mail, SMS privind expirarea împrumutului, sosirea documentelor solicitate prin abonamentul interbibliotecar;
- oferirea informațiilor tuturor utilizatorilor sau potențialilor utilizatori ai serviciului prin e-mail, SMS, telefon urmărindu-se satisfacerea exhaustivă a solicitărilor utilizatorilor;
- desfășurarea unor sondaje pentru a identifica nevoile și cerințele utilizatorilor privind serviciile oferite și dezvoltarea unor servicii noi;
- gestionarea tuturor schimbărilor în situația utilizatorilor în Modulul „*Înregistrare Cititor*” în anul referent;
- redactarea Bazei de date *Cititor* modulul, *Înregistrare Cititor*;
- colectarea datelor cu caracter personal pentru crearea *Fișierului de Autoritate* (vedete de subiect, autori persoane fizice (cadre științifice INCE/ bibliotecari));
- elaborarea și editarea lucrărilor bibliografice ;
- realizarea cercetărilor bibliografice, acoperirea informațională a temelor de cercetare științifică, diseminarea informației personalizate la cerere pentru cercetătorii științifici INCE prin poșta electronică; asigurarea transferului de informații și referințe inclusiv on-line;
- exercitarea funcției de *Agenzie bibliografică* instituțională: atribuirea indicelui CZU, codului JEL la tezele de doctorat, articole științifice, articole de sinteză;
- gestionarea serviciului de referințe prin e-mail *Întreabă bibliotecarul* pe pagina web a bibliotecii.

Datele cu caracter personal sunt stocate de către responsabilii din cadrul BRTȘ astfel încât să permită identificarea persoanelor vizate strict pe durata necesară realizării scopurilor în care datele sunt prelucrate, iar la expirarea termenului respectiv, înregistrările sunt anulate, în funcție de suportul pe care au fost efectuate.

Orice utilizare a datelor cu caracter personal, introduse în sistemului de evidență „*Evidența cititorilor*”, în alte scopuri decât cele menționate mai sus este interzisă.

Codul deontologic al bibliotecarului, este norma de conduită morală obligatorie pentru toți bibliotecarii din Republica Moldova. În alineatul trei *Bibliotecarul și Utilizatorul* se stipulează: „Bibliotecarul garantează o abordare personală asigurând confidențialitatea datelor referitoare la utilizatori, a surselor infodocumentare consultate și respectând dreptul acestora la intimitate”. Există și alte documente în domeniu ce vin să susțină dreptul la protecția și confidențialitatea datelor cu caracter personal.

În anul 2002 la Glasgow, Federația Internațională a Asociațiilor și Instituțiilor Bibliotecare (IFLA) face o declarație cu privire la biblioteci și servicii de informare: „Bibliotecile și serviciile de informare vor proteja dreptul fiecărui utilizator la intimitate și confidențialitate privind informațiile căutate sau primite și resursele consultate, împrumutate, achiziționate sau transmise”.

Toate măsurile de securitate trebuie să facă față unor obiceiuri mai puțin sigure ale utilizatorilor. Pierderea sau distrugerea în totalitate sau parțială a datelor poate avea efecte dezastruoase asupra securității și integrității unei companii.

Republica Moldova. Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal. Decizie privind stabilirea cazurilor în care nu este necesară autorizarea transmiterii transfrontaliere a datelor cu caracter personal: nr. 176 din 15.07.2015 // Monitorul Parlamentului Republicii Moldova. – 2015. – Nr. 190-196. – P. 147. – [Accesat 16 ianuarie 2018]. – Disponibil: <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=359992>

Republica Moldova. Centrul Național Pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal. Raport de activitate pentru anul 2014: nr. 591 din 03.04.2015 // Monitorul Parlamentului Republicii Moldova. – 2015. – Nr. 78-83. – P. 94-116. – [Accesat 16 ianuarie 2018]. – Disponibil: <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&id=357896>

Republica Moldova. Guvernul. Hotărîre cu privire la aprobarea Conceptului tehnic al sistemului informațional automatizat „Registrul de stat al operatorilor de date cu caracter personal”: nr. 883 din 25.11.2011 // Monitorul Parlamentului Republicii Moldova. – 2011. – Nr. 216-221. – P. 41-54. – [Accesat 16 ianuarie 2018]. – Disponibil: <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=341136>

Republica Moldova. Guvernul. Hotărîre cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru aprobarea Strategiei naționale de dezvoltare a domeniului protecției datelor cu caracter personal pentru anii 2013-2018 și a Planului de acțiuni privind implementarea acesteia: nr. 571 din 30.07.2013 // Monitorul Parlamentului Republicii Moldova. – 2013. – Nr. 173-176. – P. 15. – [Accesat 16 ianuarie 2018]. – Disponibil: <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=349635>

Republica Moldova. Comisia Electorală Centrală. Hotărîre cu privire la Politica de securitate a prelucrării datelor cu caracter personal în cadrul Comisiei Electorale Centrale: nr. 4712 din 10.05.2016 // Monitorul Parlamentului Republicii Moldova. – 2016. – Nr. 134-139. – P. 148. – [Accesat 16 ianuarie 2018]. – Disponibil: <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=364950>

Republica Moldova. Guvernul. Hotărîre pentru aprobarea proiectului de lege privind formularea unor declarații la Convenția pentru protecția persoanelor referitor la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal : nr. 702 din 09.09.2013 // Monitorul Parlamentului Republicii Moldova. – 2013. – Nr. 205. – P. 3. – [Accesat 16 ianuarie 2018]. – Disponibil: <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=349635>

Republica Moldova. Guvernul. Hotărîre privind aprobarea Cerințelor față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal: nr. 1123 din 14.12.2010. – Monitorul Parlamentului Republicii Moldova. – 2010. – Nr. 254-256. – P. 19-29. – [Accesat 16 ianuarie 2018]. – Disponibil: <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=337094>

Republica Moldova. Guvernul. Hotărîre privind aprobarea Regulamentului Registrului de evidență a operatorilor de date cu caracter personal: nr. 296 din 15.05.2012 // Monitorul Parlamentului Republicii Moldova. – 2012. – Nr. 99-102. – P. 29-32. – [Accesat 16 ianuarie 2018]. – Disponibil: <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=343273>

Republica Moldova. Parlamentul. Hotărîre privind ratificarea Convenției pentru protecția persoanelor referitor la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal: nr. 483 din 02.07.1999 // Monitorul Parlamentului Republicii Moldova. – 1999. – Nr. 80-82. – P. 8. – [Accesat 16 ianuarie 2018]. – Disponibil: <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=309121>

Republica Moldova. Parlamentul. Lege cu privire la aprobarea Regulamentului Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, structurii, efectivului-limită și a modului de finanțare a Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal: nr. 182 din 10.07.2008 // Monitorul Parlamentului Republicii Moldova. – 2008. – Nr. 140-142. – P. 11-13. – [Accesat 16 ianuarie 2018]. – Disponibil: <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=328727>

Republica Moldova. Parlamentul. Lege pentru aprobarea Strategiei naționale în domeniul protecției datelor cu caracter personal pentru anii 2013-2018 și a Planului de acțiuni privind implementarea acesteia: nr. 229 din 10.10.2013 // Monitorul Parlamentului Republicii Moldova. – 2013. – Nr. 284-289. – P. 7-21. – [Accesat 16 ianuarie 2018]. – Disponibil: <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=350516>

Republica Moldova. Parlamentul. Lege privind formularea unor declarații ale Republicii Moldova la Convenția pentru protecția persoanelor referitor la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal: nr. 271 din 07.11.2013 // Monitorul Parlamentului Republicii Moldova. – 2013. – Nr. 284-289. – P. 22-23. – [Accesat 16 ianuarie 2018]. – Disponibil: <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=350521>

Republica Moldova. Parlamentul. Lege privind protecția datelor cu caracter personal: nr. 133 din 08.07.2011 // Monitorul Parlamentului Republicii Moldova. – 2011. – Nr. 170-175. – P. 8-16. – [Accesat 16 ianuarie 2018]. – Disponibil: <http://lex.justice.md/md/340495/>

Standarde internaționale de management al securității informației

Din seria ISO 27000 de standarde internaționale dedicate securității informației, fac parte următoarele standarde:

- ISO/IEC 27000:2009** – Sisteme de management a securității informației – Presentare generală și vocabular;
- ISO/IEC 27001:2005** – Specificații ale sistemelor de management a securității informației;
- ISO/IEC 27002:2005** – Cod de bună practică pentru managementul securității informației;
- ISO/IEC 27003:2010** – Ghidul de implementare a sistemului de management a securității informației;
- ISO/IEC 27004:2009** – Managementul securității informației – Evaluări;
- ISO/IEC 27005:2008** – Managementul riscului securității informației;
- ISO/IEC 27006:2007** – Cerințe pentru organizațiile ce efectuează audit și certificare a sistemelor de management a securității informației;
- ISO/IEC 27011:2008** – Ghidul managementului securității informației pentru organizațiile din domeniul telecomunicațiilor bazat pe standardul ISO/IEC 27002.

